

Munkácsy utolsó látogatása Békéscsabán

A hazafias érzelmeit hosszú franciaországi tartózkodása idején is megőrző Munkácsy Mihály 1890. október 5-én nejével Aradra utazott, az aradi vértanúk emlékművének avatási ünnepségére. A következő nap leplezték le a Zala György által készített, Hungária alakjával koronázott emlékművet a Szabadság téren. Az érdeklődés határtalan volt, a szobormű a tömegszorításában, mint a magyar történelem felkiáltójele magasodott a résztvevők fölé.

Az ünnepség után a Munkácsy házaspár vonattal indult vissza Csabára. Október 7-én délelőtt Munkácsy találkozott a Beliczey, a Karassiy és a Stonajovits családokkal, majd a városban sétált Cécile-lel. Meglátogatták a házat, ahol a gyermek Miska a Lang György szabta szigorú szabályok szerint végzete asztalosmunkáját. Ezt követően részt vettek a festőtiszteletére a Redoutban, a Békéscsabai Jókai Színház mai Vigadó-jában rendezett fogadáson.

A festő az utcán meglátva vásárolt egy kopott, szőrmésbőrből készült, derékban szabott, fodortoldású bekecset, valószínűsíthetően a Honfoglalás című kép előkészítéséhez, kelléktárának gyarapítására. Békéscsabán mindenki tudja, hogy a ruhadarabért egy új árát fizette, hisz gazdájának, a régi helyett, egy újat kellett vételeznie...

Ugyanekkor Medovarszki Páltól egy régi Tranoscius (a szlovák evangélikusok énekeskönyve) családjuk által használt példányát kapta ajándékba. Még ezen a napon vonattal indultak vissza Budapestre. Munkácsy Mihály ekkor látogatott utoljára Békéscsabára.

Itt-tartózkodásuk idején egyébként a város elegáns, a városképet akkor és ma egyaránt meghatározó szállodájában, a Fiume Szállóban laktak. 1868-ban adták át Békéscsaba belvárosának egyik ékességét, az egykori Nagyvendéglő helyén álló, ma is jelentékeny megjelenésű Fiume Szállót. Az Andrássy út és a Szent István tér sarkán álló szálloda, amely nevét az akkor épülő alföld-fiumei vasútvonal kiépítéséhez kapcsolódóan kapta, Sztraka Ernő városi főépítész tervei szerint készült. Az építkezés költsége 123 000 pengőt tett ki. Munkácsy utolsó csabai látogatása után négy esztendővel az épületet átalakították. Ádám (Áchim) Gusztáv főmérnök áttervezte a homlokzatot és a Szent István téri földszinti üzlethelyiségeket. Az arad-békéscsabai út után, 1890. október 11-én, Budapesten estélyt adtak Munkácsy Mihály tiszteletére az Országos Kaszinóban, az V. kerületi Polgári Kör szervezésében. Az ünnepségen Jókai Mór és az akkor pénzügyminiszteri tisztséget betöltő Wekerle Sándor is köszöntötte a festőt.